

**EIROPAS SAVIENĪBAS
PADOME**

**Briseļē, 2007. gada 13. aprīlī
(OR. en)**

8404/07

**Starpiestāžu lieta:
2005/0259 (CNS)**

LIMITE

JUSTCIV 87

PIEZĪME

Sūtītājs: Prezidentvalsts

Saņēmējs: Pastāvīgo pārstāvju komiteja/ Padome

Iep. dok. Nr.: 8023/07 JUSTCIV 74

K-jas priekšl. Nr.: 5199/06 JUSTCIV 2

Temats: Priekšlikums Padomes Regulai par jurisdikciju, piemērojamiem likumiem,
 nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās
 – Pastāvīgo pārstāvju komitejai/ Padomei iesniedzamās pamatnostādnes

I. IEVADS

1. Komisija ar 2006. gada 12. janvāra vēstuli nosūtīja Padomei priekšlikumu Padomes Regulai par jurisdikciju, piemērojamiem likumiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās, pamatojoties uz Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 61. panta c) punktu un 67. panta 2. punktu (dok. 5199/06 JUSTCIV 2)^{1 2 3}.
2. Komisijas priekšlikumu 2006. gada laikā izskatīja Civiltiesību jautājumu komitejā (Uzturēšanas saistības). Pamatojoties uz šīm apspriedēm un delegāciju rakstiskām piezīmēm (dok. 15856/06 JUSTCIV 260 + ADD 1 līdz 19), prezidentvalstis Somija un Vācija 2006. gada beigās izstrādāja darba dokumentu (16830/06 JUSTCIV 287), kuru iesniedza delegācijām priekšlikuma otrreizējam lasījumam, ko sāka 2007. gada janvāra beigās.
3. Debates notiek vienlaikus ar apspriedēm par priekšlikumu regulai par jurisdikciju un piemērojamiem likumiem laulības lietās (Roma III). Prezidentvalsts atgādina šajā sakarā, ka ir svarīgi nodrošināt šo divu ierosināto regulu saderību.

¹ Vienlaikus Komisija iesniedza arī paziņojumu, kurā aicināja Padomi atļaut piemērot Līguma 251. pantu pasākumiem, kas pieņemti saskaņā ar Līguma 65. pantu, attiecībā uz uzturēšanas saistībām (dok. 5198/06 JUSTCIV 1). Jautājumu par juridisko pamatu izskata arī Eiropas Parlamenta struktūrās. Parlaments vēl nav sniedzis atzinumu par regulas priekšlikumu.

² Kā noteikts 1. un 2. pantā Protokolā par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam, Dānija nepiedalās šīs regulas pieņemšanā, un tādējādi Dānijai tā nav saistoša un nav jāpiemēro.

³ Kā noteikts 3. pantā Protokolā par apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam, Īrija ir paziņojusi, ka tās vēlas piedalīties šīs regulas pieņemšanā un piemērošanā. Apvienotā Karaliste nav sniegusi šādu paziņojumu.

4. Prezidentvalsts gribētu arī atgādināt, ka pašlaik saistībā ar Hāgas Starptautisko privāttiesību konferenci norisinās sarunas par uzturēšanas saistību konvenciju un ka šīs sarunas būtu jāpatur redzeslokā.
5. Ņemot vērā rezultātus, kas panākti debatēs par priekšlikumu uzturēšanas saistību jomā, prezidentvalsts uzskata par lietderīgu darba gaitas paātrināšanai un politiskam stimulam šobrīd iesniegt Pastāvīgo pārstāvju komitejai un Padomei dažus galvenos elementus saskaņā ar politisko kompromisu.

II. PREZIDENTVALSTS IEROSINĀTIE RISINĀJUMI

- a) Kopīga politiskā griba
6. Šis priekšlikums uzturēšanas saistību jomā atbilst politiskam pieprasījumam, kas tika pirmo reizi pausts Tamperes Eiropadomē 1999. gadā un atkārtots Hāgas programmā, ko Eiropadome pieņēma 2004. gada 5. novembrī, kurā Komisija ir aicināta iesniegt « projektu tiesību aktam par uzturēšanas lēmumu atzīšanu un izpildi, tostarp nodrošināšanas pasākumus un provizorisku izpildi ». Visbeidzot, kopīgā vēlme panākt virzību uz priekšu šajā nozīmīgajā uzturēšanas saistību jomā tikai uzvērta tieslietu un iekšlietu ministru neoficiālajā 2007. gada 15. un 16. janvāra sanāksmē Drēzdenē.
7. *Prezidentvalsts ierosina Padomei apstiprināt, ka pastāv kopīga dalībvalstu vēlme pabeigt darbu pie šī svarīgā instrumenta.*
- b) Ārvalsts tiesas nolēmuma atzīšanas un izpildes atcelšana
8. Komisija ierosina atcelt ārvalsts tiesas nolēmuma atzīšanas un izpildes procedūru attiecībā uz visiem lēmumiem uzturēšanas saistību jomā, uz ko attiecas regula, ieviešot dažus kopīgu procedūru noteikumus, vienlaikus saskaņojot tiesību normu kolīziju noteikumus.

9. Debates Civiltiesību jautājumu komitejā (Uzturēšanas saistības) liecina, ka pastāv plaša vienprātība par šādas atcelšanas principu, līdz ar ko samazināsies izmaksas sakarā ar lēmumu izpildi uzturēšanas saistību jomā un uzlabosies parādnieka stāvoklis, paātrinot lēmumu izpildi un atvieglinot to apriti Eiropas Savienībā.
10. Tagad vienīgi jānosaka, uz kurām uzturēšanas saistībām būs attiecināta šāda atcelšana, un labi jādefinē vajadzīgās garantijas atbildētājam.
11. *Prezidentvalsts ierosina Padomei apstiprināt ārvalsts tiesas nolēmumu atzīšanas un izpildes atcelšanu ierosinātajā regulā.*
- c) Centrālo iestāžu sadarbība
12. Lai sekmētu regulas piemērošanu, Komisija ierosina ieviest centrālo iestāžu sadarbības sistēmu. Šīm iestādēm būtu vispārīgs pienākums vajadzības gadījumā sniegt informāciju par valsts procedūrām un tiesību aktiem un īpašs pienākums sniegt palīdzību konkrētos gadījumos, ja būtu vajadzīgs savākt datus par parādnieku, lai nodrošinātu lēmuma izpildi uzturēšanas saistību jomā.
13. Debates Civiltiesību jautājumu komitejā (Uzturēšanas saistības) liecina, ka pastāv plaša vienprātība par šādas sistēmas ieviešanu, kas ir izrādījusies lietderīga jau agrāk saistībā ar citiem instrumentiem. Tomēr vēl vajadzētu noteikt konkrētos pasākumus.
14. Šajā sakarā prezidentvalsts atgādina, ka līdzīgi noteikumi šobrīd tiek izstrādāti starptautiskā mērogā saistībā ar Hāgas konferenci un ka jāpatur prātā sarunas, kas noris minētajā forumā. Tomēr kā mērķi vajadzētu noteikt to, ka sistēmai, ko paredzējusi ieviest Kopiena, vajadzības gadījumā vajadzētu pārsniegt sistēmu, kas šobrīd tiek veidota topošajai Hāgas konvencijai.
15. *Prezidentvalsts ierosina Padomei paust piekrišanu principam, saskaņā ar kuru ievieš sistēmu funkcionālai un efektīvai centrālo iestāžu sadarbībai uzturēšanas saistību jomā, kuras aspekti vēl ir sīki jāizstrādā.*

d) Pārrobežu ietekme

16. Komisija paskaidrojuma rakstā izklāstīja priekšlikumā iekļauto pasākumu pārrobežu būtību, uzsverot, ka šie pasākumi atbilst Līguma 65. pantā minētajiem pasākumiem. Komisija arī konstatē, ka priekšlikumā ir vairāki nelielas saskaņošanas pasākumi attiecībā uz procedūru ¹, kurus Komisija uzskata par pakārtotiem citiem pasākumiem.
17. Dažas delegācijas uzskata, ka ierosinātajā regulā vajadzētu skaidri un atsevišķā pantā paredzēt pārrobežu lietu definīciju, līdzīgi kā tas ir paredzēts citos instrumentos par sadarbību civillietās un komercietās ². Dažas delegācijas turklāt pauda bažas par saikni starp ierosinātās regulas piemērošanas jomu un attiecībām ar trešām valstīm (skat. e) punktu).
18. Prezidentvalsts atgādina, ka Komisija savu priekšlikumu ir pamatojusi ar Līguma 61. panta c) punktu un 67. panta 2. punktu. Līguma 61. panta c) punktā ir atsauce uz 65. pantu, kurā ir noteikti ierobežojumi Kopienas kompetencei pārrobežu civillietās. Turklāt tā kā pārsvarā tie ir noteikumi par jurisdikcijas izvēli, lēmumu atzīšanu un izpildi un tiesību normu kolīzijām, prezidentvalsts uzskata, ka ir skaidrs, ka ierosināto instrumentu varēs piemērot tikai pārrobežu jautājumiem. Tādēļ prezidentvalsts uzskata, ka, pamatojoties uz citiem instrumentiem, kas jau pieņemti civiltiesību jomā ³, nav vajadzīgs skaidri definēt instrumenta pārrobežu būtību.

¹ Skatīt 24. pantu.

² Skatīt Direktīvu 2003/8/EK par tiesu pieejamību pārrobežu strīdos (2. pants) un Regulu (EK) Nr. 1896/2006 par maksājuma rīkojuma procedūru (3. pants), kā arī ierosināto, bet vēl nepieņemto regulu par maza apmēra prasībām (X. pants) (dok. 16116/06 JUSTCIV 273).

³ Skatīt Regulas (EK) Nr. 44/2001 (Brisele I) un (EK) Nr. 2201/2003 (Brisele IIa).

19. Tomēr neskatoties uz to, prezidentvalsts ierosina apsvērumā precizēt, ka regulu piemēro tikai pārrobežu situācijām un kurām tādēļ piemīt starptautisks elements. Minētajā apsvērumā būtu atsauce uz Līguma 65. pantā noteikto prasību un būtu sniegti tādu situāciju piemēri, kurās uzturēšanas saistībām būtu pārrobežu būtība.
20. Šādā apsvērumā, kura saturu vēl būtu jāapspriež, varētu norādīt, ka regulu piemērotu, piemēram, situācijā, ja parādnieks un uzturēšanas maksājuma saņēmējs parasti dzīvo dažādās dalībvalstīs vai ja lēmums, kas pieņemts uzturēšanas saistību jomā, attiecas uz uzturēšanas maksājuma saņēmēju un parādnieku, kuru ierastā dzīvesvieta ir vienā dalībvalstī, bet vēlāk sakarā ar maksājuma saņēmēja pārcelšanos uz citu dalībvalsti lēmums ir jāizpilda attiecīgajā citā dalībvalstī.
21. *Prezidentvalsts ierosina Padomei paust piekrišanu šai pieejai.*
- e) Nolīgumi ar trešām valstīm
22. Komisijas priekšlikums attiecas vienīgi uz konvencijām un līgumiem, ko savā starpā noslēgušas dalībvalstis (49. pants). Tas neskar konvencijas un līgumus, ko noslēgušas dalībvalstis un trešās valstis.
23. Ņemot vērā to, ka uzturēšanas saistību joma ir ļoti specifiska, vairākas dalībvalstis tomēr uzskata, ka ir svarīgi un pat nepieciešams šajā konkrētajā jomā tām ļaut pēc regulas pieņemšanas paturēt spēkā un noslēgt divpusējus nolīgumus ar dažām trešām valstīm. Ir skaidrs, ka šādiem divpusējiem līgumiem nevajadzētu skart dalībvalstu saistības, kas izriet no Kopienas tiesību aktiem, kā tas interpretēts Tiesas judikatūrā. Ņemot vērā d) punktā ierosināto risinājumu, prezidentvalsts ierosina šādu risinājumu minētajiem nolīgumiem.

24. Attiecībā uz spēkā esošiem divpusējiem nolīgumiem prezidentvalsts ierosina, ka dalībvalstis var paturēt spēkā minētos nolīgumus saskaņā ar Līguma 307. pantu. Tādēļ ir skaidrs, ka šādi nolīgumi nedrīkstētu kaitēt regulas izveidotajai sistēmai.
25. Attiecībā uz turpmāk noslēgtiem divpusējiem nolīgumiem ar dažām trešām valstīm un iespējamiem spēkā esošo divpusējo nolīgumu grozījumiem prezidentvalsts ierosina izveidot procedūru sarunām par šādiem nolīgumiem un to noslēgšanai, kura veidota, kā paraugu ņemot pastāvošos precedentus Kopienas tiesībās, cita starpā, procedūru gaisa satiksmes pakalpojumu jomā ¹. Šajā procedūrā vajadzētu noteikt kritērijus un nosacījumus, ar ko varētu izvērtēt, vai šāda nolīguma noslēgšana ir Kopienas interesēs. Ja tas tā nav, procedūrā vajadzētu iestrādāt kritērijus un nosacījumus sarunām par šāda veida nolīgumiem un to noslēgšanai, jo īpaši gadījumos, ja paredzētā nolīguma noteikumu saturs nesakrīt ar Kopienas normām, tādējādi nodrošinot, ka šādi nolīgumi neapdraud ar regulu izveidoto sistēmu.
26. *Prezidentvalsts ierosina Padomei apstiprināt principu, saskaņā ar kuru dalībvalstīm ļauj paturēt spēkā vai noslēgt divpusējus nolīgumus ar trešām valstīm uzturēšanas saistību jomā, neskarot Kopienas ekskluzīvo kompetenci ārējo attiecību jomā. Kritēriji un nosacījumi būtu jāapspriež vēlāk.*

III. SECINĀJUMS

27. Prezidentvalsts ierosina Pastāvīgo pārstāvju komitejai/ Padomei
- a) paust piekrišanu II. punktā ierosinātajiem risinājumiem un
 - b) uzdot, lai darbs tiktu aktīvi turpināts nolūkā atrast galīgu un visiem pieņemamu risinājumu.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 847/2004 (2004. gada 29. aprīlis) attiecībā uz sarunām par gaisa satiksmes pakalpojumu nolīgumiem starp dalībvalstīm un trešām valstīm un šo nolīgumu īstenošanu.